

Ügyiratszám: MN/21712-8/2014.
Ügyintéző: **személyes adat**
E-mail: **személyes adat**
Tárgy: a kiskorúakra vonatkozó
törvényi rendelkezések megsértése

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

1047/2014. (X.28.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: Médiatanács) a Duna Televízió Nonprofit Zrt.-vel (1016 Budapest, Naphegy tér 8., a továbbiakban: Médiaszolgáltató) szemben, hivatalból lefolytatott eljárásában megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a Duna csatornán 2014. július 9-én 21 óra 37 perctől sugárzott Lolita című műsorszám közzétételével megsértette a műsorszámok korhatár-kategóriába sorolására és sugárzási időpontjára vonatkozó törvényi előírásokat, ezért a Médiaszolgáltatót

50.000,- Ft, azaz ötvenezer forint bírsággal sújtja.

A Médiatanács megállapította továbbá, hogy a Médiaszolgáltató Duna csatornáján 2014. július 9-én 21 óra 37 perctől sugárzott Lolita című műsorszám előzeteseinek 2014. július 4-én, 5-én, 6-án, 7-én, 8-án és 9-én összesen hat alkalommal, 22 óra előtt történő adásba szerkesztésével megsértette az Mttv. 10. § (1) bekezdés f) pontjában foglalt előírásokat, ezért a Médiaszolgáltatót

30.000,- Ft, azaz harmincezer forint bírsággal sújtja.

A Médiaszolgáltató a bírságot e határozat közlését követő hét napon belül köteles megfizetni a Médiatanács Magyar Államkincstár által vezetett 10032000-00295141-00000024 számú számlájára. A bírságfizetési kötelezettség késedelmes teljesítése esetén a Médiaszolgáltató késedelmi pótlékot köteles fizetni, melynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. Az önkéntes teljesítés elmaradása esetén a Médiatanács a Médiaszolgáltatóval szembeni bírság igényét közigazgatási úton érvényesíti.

E határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat felülvizsgálata az annak közlésétől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (a továbbiakban: bíróság) címzett, de a Médiatanácsához (1088 Budapest, Reviczky utca 5.) három példányban benyújtott keresetlevéllel kérhető. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresettel támadott hatósági határozat végrehajtásának felfüggesztése és a tárgyalás tartása a bíróságtól kérhető. A keresetet a bíróság 30 napon belül bírálja el.

INDOKOLÁS

A Médiatanács hivatalból, rendszeresen vizsgálja a Médiaszolgáltató adásait, ennek során a Médiaszolgáltató által megküldött jegyzőkönyvek és a filmadatbázis számítógépes összevetése alapján is ellenőrzi a filmalkotások korhatári besorolását.

A hatósági ellenőrzés során felmerült az Mttv. 9. § (6) bekezdésének, a 10. § (1) bekezdés d) pontjának, valamint - a műsorszám előzeteseinek sugárzásával kapcsolatban - a 10. § (1) bekezdés f) pontjának megsértése.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 29. § (1) bekezdése alapján a Médiatanács az Mttv. 182. § ba) pontjában foglalt hatáskörében 2014. szeptember 9-én hivatalból hatósági eljárást indított a Médiaszolgáltatóval szemben: a Ket. 29. § (3) bekezdése szerint a 871/2014. (IX.9.) számú, MN/21712-5/2014. ügyiratszámú végzésében tájékoztatta a Médiaszolgáltatót a hatósági ellenőrzés megállapításairól és a Ket. 51. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozattételi jogosultságáról, valamint a Ket. 68. § (1) bekezdés alapján az iratbetekintés lehetőségéről.

A Médiaszolgáltató a hatósági eljárás megindításáról értesítő végzést a visszaérkezett tértivevény tanúsága szerint 2014. szeptember 17-én vette át, nyilatkozattételi jogával jelen határozat meghozataláig nem élt.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok, különösen a hatósági ellenőrzés eredményét rögzítő vizsgálati jelentés alapján az alábbi tényállást tárta fel, és azt az alábbiak szerint értékelte.

1. Mttv. 9. § (6) bekezdésének, valamint a 10. § (1) bekezdés d) pontjának megsértése

A műsorszám címe:	Lolita
Sugárzás dátuma:	2014. július 9.
Sugárzás időpontja:	21:37:16–23:49:07
A médiaszolgáltató besorolása:	IV. kategória
Származási ország:	USA, Franciaország
Gyártási év:	1997

Tartalom:

A negyvenes éveiben járó Humbert professzor, aki fiatal kora óta vonzódik a kislányokhoz, véletlenül találkozik Dolores-szel, akit édesanyja, Charlotte egyedül nevel. A férfi, hogy a kislány közelében maradhasson, az anyának kezd udvarolni és feleségül veszi az asszonyt, így Dolores nevelőapja lesz. Charlotte tragikus halála után Humbert egy motelbe viszi a lányt és egy ágyban alszanak, amivel egy szokatlan erotikus kapcsolat veszi kezdetét. A férfi a törvénytől, de leginkább Lolita elvesztésétől retteg, ezért szállodáról szállodára járnak az országban. Az utazást követően letelepednek egy városban, ahol Lolita iskolába kezd járni, de a férfi szemeit nem veszi le róla és magához láncolja. Humbert kisajátítva a lányt rezignáltan él a kisvárosban addig, amíg Lolita rá nem veszi, hogy induljanak ismét útnak. Clare Quilty, Lolita újabb csábítója követni kezdi őket, majd megszökteti a lányt. Humbert csak évek múlva hall ismét a Lolitáról, aki gyermeket vár és pénzszűkében van. A férfi meglátogatja és megtudja tőle néhai szeretőjének nevét, akit felkeres és brutálisan végez vele.

A vizsgálat eredménye:

A Nabokov Lolita című regénye alapján készült filmalkotás a pedofília témáját mutatja be. A film középpontjában egy deviáns szerelem története áll, amelyben szokatlan szerepek és az ebből fakadó konfliktusok, illetve normasértések mutatkoznak. A főszereplő író egyszerre tölti be a csábító és a védelmező, gondoskodó apa szerepét, miközben nevelt lánya gyermek és démoni

szerető is egyben. A történetet az teszi különösen aggályossá, hogy résztvevői párhuzamosan szenvednek és találnak élvezetet a társadalom számára visszataszító helyzetben, amiben embertelen módon kihasználják egymást.

Aggályos továbbá, hogy a viszony bemutatása során Humbert mint egy ártatlan, esendő férfi kerül bemutatásra, aki nem más, mint a vágy és elsősorban Lolita áldozata. A háttérbe szorúlnak azok a mozzanatok, amely során Humbert fokozatosan megrontja a fiatal lányt és olyan erotikus játékokba kényszeríti, amik a társadalmi értékrend szerint visszataszítóak. A közös ágyban alvástól lassan jutnak el a nemi életig, miközben a férfi perverz vágyai egyre inkább a felszínre kerülnek. A történet tetőpontjára érve Humbert számára világossá válik, hogy a lány nem viszonzozza érzéseit, de ez a tény még inkább arra sarkallja a férfit, hogy minden lehetséges eszközzel és zsarolással magához láncolja. A kapcsolatuk egy bizonyos pontján a férfi már pénzért vásárolja meg a lány kegyeit. Lolita az egy- és kétdolláros értéket azért gyűjti, hogy egy napon ki tudjon törni a férfi rémuralmából. Ennek a nem mindennapi gyakorlatnak a kicsúcsosodása egy együttlét során robban ki, amikor Lolita a szexuális aktus közben kezdi el követelni a pénzt.

Annak ellenére, hogy a műsorszám egésze során nem láthatók fedetlen testrészek szexuális kontextusban, valamint a nemi aktus, illetve egyéb praktikák bemutatása pusztán implicit módon történik, folyamatosan jelen van a szexuális feszültség. Utóbbi elsősorban abból ered, hogy a kamera mozgása sok esetben a pedofil férfi perspektívájából követi a fiatal Dolores mozdulatait. Gyakran látható, amint a lány fiatal mivoltát kihangsúlyozva hosszasan elidőzik Lolita felsőtestén, figyeli lábainak mozgását, fenekét követi a kamera. A szexualizáló kamera-beállítások rendszerint premier plánban mutatják a csókokat, érintéseket. Az is látható, amint a lány a férfi ölet simogatja, kezét be-becsúsztatva a férfi combjai közé. A különböző utalások is rendkívül direkt módon kerülnek megjelenítésre a filmben. A táborból hazaérkező Lolita játékosan a férfi fülébe súg valamit, majd felül az ágyon és kezével meglazítja a férfi nadrágját. Humbert professzor karjait összekulcsolva hanyatt veti magát, majd Lolita a fogszabályozóját eltávolítja és sokat sejtetően a férfira néz, az ajkaiba harap és elsötétül a kamera.

A kifejezetten felnőtt témával foglalkozó irodalmi adaptációban különböző művészies megoldásokkal és filmes technikai eszközökkel fokozzák az alkotásban jelenlévő erotikus feszültséget, jelenítik meg Humbert, valamint Dolores a társadalom szempontjából elfogadhatatlan kapcsolatát. Az ilyen és ehhez hasonló témák feldolgozása felnőtt és érett közönséget kíván.

A műsorszám magasabb korhatári kategóriába sorolását indokolják különösen a szokatlan szexuális praktikák, aberrációk és a nemi élet atipikus, szélsőséges formáit bemutató képsorok, mivel ezek tekintetében még fokozott körültekintés javasolt, nem kelthetik azt a látszatot, hogy az extrémítások mindennaposak és könnyen tudomásul vehetők, valamint nem ösztönözhetnek szexuális kísérletezésekre.

A Kúria (korábban: Legfelsőbb Bíróság) Kfv.III.37507/2011/5. számú döntésében megállapította, hogy a kiskorúak különös védeltségét az indokolja, hogy nem lehet kiindulni a befogadó reális értékítéletéből, abból, hogy a látottakat megfelelő módon, megfelelő értékrend alapján elemzi, hiszen a kiemelt védeltséget, éppen az indokolja, hogy a kiskorúak a végleges értékrend kialakításának folyamatában vannak. Ez adja személyiségfejlődésük sérülékenységét, egyúttal ez indokolja fokozott védelmüket is.

Több esetben kifejtette továbbá a bíróság, hogy amennyiben valamely műsorszám olyan elemeket tartalmaz, amelyeket besorolásuk esetén magasabb kategóriának megfelelően lehetne csak sugározni, éppen a minősítésnél való megszorító eljárásra, továbbá a védendő korosztályra tekintettel az egész műsorszámot eggyel magasabb kategóriába kell sorolni és annak megfelelően sugározni.

Mindezek alapján a Médiatanács megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a közzétett műsorszámmal megsértette az Mttv. 9. § (6) bekezdését, tekintettel arra, hogy a pedofilíát

bemutató téma és annak feldolgozása alapján magasabb, V. korhatári kategóriába sorolandó, melynek minősítése: 18 éven aluliak számára nem ajánlott.

Az Mttv. 10. § (1) bekezdés d) pontja értelmében:

„az V. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 22 óra és 05 óra között tehető közzé.”

Az V. korhatár-kategóriába tartozó műsorszámok kizárólag 22 óra után sugározhatók. Tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató a műsorszámot 21 óra 37 perces kezdettel tette közzé, megsértette az Mttv. 10. § (1) bekezdés d) pontját.

2. Mttv. 10. § (1) bekezdés f) pontjának megsértése

A Médiaszolgáltató a műsorszám műsorelőzeteseit az alábbi hat esetben 22 órát megelőzően tette közzé:

Dátum	Kezdés	Vége	Tartam	Cím	Korhatári besorolása
2014.07.04.	21:47:21	21:47:51	0:00:30	Lolita előzetes	4
2014.07.05.	21:22:38	21:23:08	0:00:30	Lolita előzetes	4
2014.07.06.	21:32:09	21:32:39	0:00:30	Lolita előzetes	4
2014.07.07.	21:31:53	21:32:23	0:00:30	Lolita előzetes	4
2014.07.08.	21:28:02	21:28:32	0:00:30	Lolita előzetes	4
2014.07.09.	21:19:35	21:20:05	0:00:30	Lolita előzetes	4

Az Mttv. 10. § (1) bekezdés f) pontja szerint:

„lineáris médiaszolgáltatásban a műsorelőzetes nem tehető közzé olyan időszakban, amikor az általa bemutatott, ismertetett műsorszám nem lenne közzétehető, illetve olyan időszakban, amelyben a műsorelőzetes megfelelő kategóriába sorolása esetén közzétételének nem lenne helye”.

A fentiek alapján az V. korhatári kategóriába tartozó műsorszám előzetese, ahogy maga a műsorszám is, csak és kizárólag 22 óra és 05 óra között sugározható.

A Médiaszolgáltató a műsorszám előzetesét összesen hat alkalommal 22 óra előtt sugározta, ezáltal megsértette az Mttv. 10. § (1) bekezdés f) pontjában foglaltakat is.

A Médiatanács a jogkövetkezmény fajtájának és mértékének meghatározása során az alábbiakat vette figyelembe.

Az Mttv. 186. § (1) bekezdésében szabályozott felhívás jogkövetkezmény abban az esetben alkalmazható, ha a jogsértés csekély súlyú és ismételtség nem állapítható meg.

Az Mttv. 187. § (4) bekezdése értelmében ismételtségnek tekintendő:

„ha a jogsértő a jogerős hatósági határozatban megállapított jogsértő magatartást ugyanazon jogalapon és jogszabályhely tekintetében, ugyanazon tárgykörben, háromszázhatvanöt napon belül ismételten megvalósítja, ide nem értve a csekély súlyú törvénysértéseket.”

A Médiatanács 2011 januárja óta egy alkalommal, a 922/2011. (VII.6.) számú határozatában állapította meg a Médiaszolgáltatóval szemben az Mttv. 9. § (6) bekezdés és a 10. § (1) bekezdés d) és f) pontjainak megsértését, mely okán 50.000 Ft bírságot szabott ki.

A Médiatanács jelen határozat meghozataláig a következő esetekben állapította meg a Médiaszolgáltatóval szemben az Mttv. 10. § (1) bekezdés f) pontjának megsértését:

Médiatanács határozatának száma	Jogsértés elkövetésének időpontja	Alkalmazott jogkövetkezmény
922/2011. (VII.6.)	2011. január 13. és 14. (két alkalommal)	Mttv. 187. § (3) b) 50.000 Ft bírság
1120/2011. (VIII.24.)	2011. március 19. (két alkalommal)	Mttv. 186. § (1)
731/2012. (IV. 18.)	2011. december 8. és 9. (tizenkilenc alkalommal)	Mttv. 187. § (3) b) 50.000 Ft bírság

A fentiekre tekintettel a jogsértés ismételtsége az Mttv. 9. § (6) bekezdése, valamint a 10. § (1) bekezdés d) és f) pontjai tekintetében nem áll fenn, mivel a Médiatanács a jelenleg tárgyalt jogsértéseket megelőző háromszázhatvanöt napon belül nem állapította meg a törvényhelyek megsértését.

A gyermekeknek és a kiskorúaknak az Alaptörvényből és az Mttv.-ből levezethető kiemelt védelmére tekintettel a klasszifikációs rendelkezések megsértését a Médiatanács eddigi gyakorlata alapján súlyos törvénysértésnek tekinti.

Mindezek alapján az Mttv. 186. § (1) bekezdésében meghatározott felhívás jogkövetkezménye az Mttv. 9. § (6) bekezdésének és az Mttv. 10. § (1) bekezdés d) és f) pontjának megsértése kapcsán nem alkalmazható.

A jogsértések miatti jogkövetkezmény alkalmazásának alapját az Mttv. 187. § (2) bekezdés és a (3) bekezdés b) pontja jelenti. A jelen eljárásban kiszabható bírság maximális összege az Mttv. 187. § (3) bekezdése bb) pontja értelmében ötvenmillió forint.

„187. § (2) A Médiatanács és a Hivatal a jogkövetkezményt - a jogsértés jellegétől függően - a jogsértés súlyára, a jogsértés ismételtségére, folyamatosságára, időtartamára, a jogsértéssel elért vagyoni előnyre, valamint a jogsértéssel okozott érdeksérelemre, az érdekséreelmet szenvedett és veszélyeztetett személyek számára, illetve a jogsértéssel okozott kárra, személyiségi jogsérelemre és a jogsértés piacra gyakorolt hatására, továbbá az egyedi ügyben értékelhető egyéb szempontokra tekintettel állapítja meg.

(3) A Médiatanács és a Hivatal - a (7) bekezdés figyelembevételével - a következő jogkövetkezmények alkalmazására jogosult

[...]

b) bírságot szabhat ki a jogsértővel szemben az alábbi összeghatárok szerint:

bb) a ba) pont alá nem tartozó médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege ötvenmillió forintig”

Az érdeksérelem szenvedett és veszélyeztetett személyek körében a Médiatanács a Nielsen Médiautató Kft. adatait vette figyelembe, mely szerint az eljárás tárgyát képező műorszámot körülbelül 1500 kiskorú nézte.

Az Mttv. 187. § (2) bekezdés szerinti további mérlegelési szempontok jelen jogsértés vonatkozásában nem voltak értékelhetők.

A Médiatanács - a hatályos szabályozási környezettel összhangban és a kialakított szankcióalkalmazási gyakorlatának megfelelően - az Mttv. 187. § (3) bekezdésében foglalt jogkövetkezmények közül a bírság alkalmazása mellett döntött, mivel a kérdéses jogsértés vonatkozásában e közjogi eszközt ítélte a legalkalmasabbnak arra, hogy a Médiaszolgáltatót visszatartsa a jövőbeni jogsértések elkövetésétől.

A Médiatanács a bírság összegének mérlegelési jogkörében történő meghatározásakor tekintettel volt arra, hogy a Médiaszolgáltató utoljára 2011-ben egy alkalommal sértette meg az Mttv. 9. § (6) bekezdését és a 10. § (1) bekezdés d) pontját, továbbá arra az enyhítő körülményre is, hogy az eljárás tárgyát képező műsorszám V. korhatári kategóriába sorolását különösen indokoló jelenetei 22 óra után kerültek bemutatásra, ezért a bírság összegét a korábbi jogsértéshez képest nem emelte. A Médiatanács az Mttv. 10. § (1) bekezdés f) pontjának megsértését 2011. január 1-jét követően három alkalommal állapította meg jogerősen a Médiaszolgáltatóval szemben, ezért a bírság összegét esetenként 5.000,- Ft-ban határozta meg.

A Médiatanács úgy ítélte meg, hogy az egyedi ügyben, az ügy sajátosságai mentén végrehajtott mérlegelés alapján megállapított, a jogsértéssel arányos bírság kellő visszatartó erővel rendelkezik a további jogsértések tekintetében.

A Médiatanács a Médiaszolgáltatót az Mttv. 187. § (2) bekezdés és a (3) bekezdés bb) pontja alapján az Mttv. 9. § (6) és a 10. § (1) bekezdés d) pontjában foglalt rendelkezés megsértése miatt a kiszabható bírságmaximum (ötvenmillió forint) 0,1%-ának megfelelő, 50.000,- Ft, azaz ötvezer forint, az Mttv. 10. § (1) bekezdés f) pontjában foglalt rendelkezés hat esetben történt megsértése miatt pedig a kiszabható bírságmaximum (ötvenmillió forint) 0,06%-ának megfelelő, 30.000,- Ft, azaz harmincezer forint (esetenként 5.000,- Ft) bírság megfizetésére kötelezte.

A Médiatanács az Mttv. 182. § ba) pontjában foglalt hatáskörében a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

A jelen határozatban kiszabott bírság az Mttv. 134. § (13) bekezdése értelmében adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül. A bírság meg nem fizetése esetén a Médiatanács az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 161. §-a szerint intézkedik a bírság behajtásáról az adóhatóság útján. A késedelmesen megfizetett bírságot az Art. 165. § (1) bekezdése alapján az esedékesség napjától késedelmi pótlék terheli, melynek mértéke a 165. § (2) bekezdése értelmében minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

Az eljárás során a Ket. 153. §-a szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (1) bekezdés da) pontján, valamint az Mttv. 163. § (1) és (3) bekezdésén, illetve a 164. §-on alapul. A tárgyalás tartására vonatkozó tájékoztatás a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 338. § (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2014. október 28.

A Médiatanács nevében

dr. Karas Monika
elnök

Dr. Koltay András
hitelesítő tag

Kapják:

1. Személyes adat